

Розділ 2. Сучасні світові та вітчизняні тенденції кулінарного та кондитерського мистецтва

Тема 6. Технологія основного дизайну закусок, страв та іншої продукції

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 4

Тема. Сучасний арт-дизайн та арт-візаж закусок

Очікувані результати навчання:

- ✓ охарактеризувати основні вимоги до елементів декорування страв та закусок;
- ✓ розрізняти базові форми презентації страв та закусок;
- ✓ навчитися аналізувати презентацію ресторанної продукції;
- ✓ виконати порівняльну характеристику ритмічної і поворотної композиції;
- ✓ виявляти естетичні переваги презентації страви;
- ✓ навчитися обирати найбільш раціональне композиційне рішення презентації страв з урахуванням їх особливостей;
- ✓ розробити композиційне рішення презентації страви із застосуванням основних базових форм;
- ✓ приймати рішення щодо раціонального застосування прийомів арт-візажу страв.

Засоби/форми організації активізації освітньої діяльності студентів:

- дискусійне обговорення;
- розв'язання практичних завдань;
- застосування трудових прийомів;
- вирішення ситуативних завдань;
- обговорення проблемних питань.

Питання, винесені на обговорення

1. Елементи декорування страв та закусок, вимоги до них.
2. Основні базові форми презентації.
3. Арт-дизайн – це мистецтво подачі і прикраси десертів з використанням.
4. Застосування арт-візажу в сучасному кулінарному мистецтві.

I. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Завдання № 1

Проаналізувати презентації страв, зображені на малюнках. Визначити форму базової презентації. Встановити естетичні переваги даної презентації. Відповідь обґрунтуйте.

Завдання № 2 (проблемно-ситуативне)

Уявіть собі, що в ході приготування страви кухар відхилився від базових вимог презентації ресторанної продукції, як це може вплинути на кінцевий результат відповідь обґрунтуйте.

Завдання № 3 (творче)

Застосовуючи основні базові форми презентації виконайте приготування та подачу закуски згідно завдання

Варіант завдання	Базова форма презентації
1.	Ритмічна композиція
2.	Похила композиція
3.	Асиметрична композиція
4.	Масштабна композиція
5.	Симетрична композиція

Завдання № 4 (творче)

Розробіть концепцію сюжетного оформлення ресторанної продукції
Відповідь обґрунтуйте.

Завдання № 5

Запропонуйте рішення для оформлення других страв у дитячій тематиці,
відповідь обґрунтуйте.

Завдання № 6 (дискусійне)

Чи завжди потрібно планувати презентацію майбутньої страви чи більше уваги слід приділити смаку.

Завдання № 7 (проблемне)

Запропонуйте варіанти презентації страв, в яких прослідковується поєднання різних текстур, температур.

II. ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ

Арт-дизайн – це мистецтво подачі і прикраси страв з використанням різних технік, не лише малювальних, тобто арт-візажу, і звернене воно перш за все, до уваги відвідувачів, щоб створити їм неперевершений настрій за рахунок естетики подавання своїх кондитерських виробів та десертів.

Основні базові форми презентації:

- 1) **Симетрична композиція.** Являє собою взаємну та пропорційну рівновагу між частинами страви з балансом ваги різних компонентів. Рівність ваги двох частин страви як два крила метелика. Передає відчуття порядку і гармонії.
- 2) **Асиметрична композиція.** Поділяємо композицію на дві асиметричні частини, одна частина з більшою масою ніж інша. Передає більше динамізму і життєвості.
- 3) **Ритмічна композиція.** Повторення основних елементів з чергуванням менш важливих. Має динамічний і стимулюючий ефект і привертає увагу.
- 4) **Похила композиція.** Поперечні лінії спрямовані до персони. Створюють тривимірний просторовий динамічний ефект.
- 5) **Масштабна композиція.** Повторювані елементи різних розмірів в пропорційній формі.

На сьогоднішній день презентація та декорування страв і кулінарних виробів є надзвичайно важливим з точки зору як естетичності страви та закладу в цілому, так і невід'ємною маркетинговою складовою, від якого залежить успіх та популярність закладу серед споживачів. Нині існує багато способів декорування страв.

Основними принципами, на яких ґрунтується декорування страв є простота, вишуканість і раціональність. При цьому враховується як поєднання інгредієнтів в окремих компонентах страв, так і форма їх нарізування, колір, смак.

Декорування страв ґрунтується на науковій основі і відповідає певним санітарно-гігієнічним, виробничо-технологічним та естетичним вимогами. Санітарно-гігієнічні вимоги передбачають таке декорування, яке не завдає шкоди здоров'ю людини, тобто гарантує приготування не тільки смачної, а й здорової (безпечної) їжі.

Таким чином, під час декорування страв необхідно дотримуватися основних принципів:

- підбір елементів декорування повинен відповідати раціональному харчуванню;
- оздоблення і остаточне декорування страв повинно проводитися відповідно до встановлених санітарно-гігієнічних правил кулінарного оброблення продуктів, утримання робочих місць, посуду, інструментів, інвентарю;
- всі елементи декорування повинні бути їстівними, не допускається використання бутафорії, неякісних і неохайно оброблених продуктів;
- для оформлення виробів не можна застосовувати добавок (барвників, есенції та ін., що не дозволено Міністерством охорони здоров'я України).
- застосування раніше підготовлених декоративних елементів декорування (перебраної зелені, підібраних правильних за формою і красивих за кольором нарізаних свіжих овочів, фігурок з шоколаду, тіста, карамелі і т. ін.).
- у ході декорування не повинні порушуватися принципи раціональної технології, рецептури, вимоги до якості страв і виробів, елементи оздоблення слід підбирати із продуктів, які входять до рецептури страви;
- елементи оздоблення повинні добре поєднуватися за смаком, калорійністю, консистенцією з основним продуктом виробу, взаємно доповнювати один одного;
- не слід занадто акцентувати увагу на оздобленні, адже елементи декорування не повинні переобтяжувати страв – вони мають лише доповнювати оздоблення страви;
- декорування повинно бути апетитним і виявляти естетичні переваги страви;
- для подавання страви необхідно використовувати відповідний столовий посуд.

У декоруванні страв велике значення має підбір посуду, правильне його використання. Посуд повинен відповідати виду, формі та розміру виробу, що подається. Якщо на бортах посуду є малюнок, то страва не повинна закривати

його. Малюнок повинен органічно вписуватися в мотив оздоблення самої страви і гармоніювати з ним.

Правильно підібраний за розміром посуд, красива форма борту і малюнок на ньому в поєднанні з вдалим розміщенням гарніру й основного продукту надають стравам особливої привабливості.